

Delårsrapport augusti

Miljönämnden
2020

Innehållsförteckning

1 Viktiga och intressanta händelser för individ och samhälle	3
2 Verksamhet.....	4
2.1 Uppföljning av grunduppdrag	4
3 Måluppföljning.....	7
3.1 Strategiska områden/Förutsättningar/Utgångspunkter: I Mark ska vi vara en kreativ kommun för att alla ska trivas med att bo och leva	7
3.2 Strategiska områden/Förutsättningar/Utgångspunkter: Hållbar personalförsörjning	8
3.3 Strategiska områden/Förutsättningar/Utgångspunkter: Ekologisk hållbarhet.....	8
4 Uppföljning av internkontroll.....	9
4.1 Årets internkontrollarbete	9
5 Personal	10
5.1 Analys av personalförhållanden	10
6 Ekonomi	11
6.1 Driftredovisning.....	11
6.2 Investeringsredovisning.....	13
7 BILAGOR.....	14
7.1 Följetal verksamhet	14
7.2 Följetal personal	14

1 Viktiga och intressanta händelser för individ och samhälle

Samhällsbyggnadsförvaltningen har påbörjat ett digitaliseringsarbete och har under våren 2020 implementerat ett nytt gemensamt verksamhetssystem för miljöenheten och byggenheten som tillåter både digital ankomststämpling och digital signering samt koppling till e-tjänster. Systemet kommer innebära enklare och snabbare ärende- och dokumenthantering vilket för medborgare och näringsliv innebär kortare handläggningstider och en ökad tillgänglighet och service. Att systemet blir gemensamt inom förvaltningen skapar ytterligare effektiviseringar och högre grad av samverkan mellan byggenheten och miljöenheten vilket innebär bättre service till medborgarna.

Inför 2020 erhöll miljönämnden extra medel för att kunna arbeta med förorenade områden. Arbetet har under ett flertal år ned- och bortprioriterats på grund av resursbrist, men har i år, tack vare tillskottet, kunnat återupptas. En extra resurs har tillsatts under året och arbetet med att ta fram ett ramverk för tillsynsplan pågår. Genom att intensifiera arbetet med förorenade områden kan miljönämnden ge förutsättningar att agera innan föroreningarna orsakar större skada för människors hälsa eller miljö. Med god kunskap om de förorenade områdena kan nämnden dessutom i ett tidigt skede lämna korrekta besked och konsekvenser vid exempelvis ansökningar om exploatering. Målet är att år 2050 ska alla områden med mycket stor risk eller stor risk för människors hälsa eller miljö (riskklass 1 och 2) blivit åtgärdade.

Pandemi Covid-19 har fått och får fortsatt stora effekter på människors hälsa och livssituation och som en av många negativa effekter av sjukdomsspridningen så slår detta hårt mot många företagare. I Marks kommun finns en politisk uttalad vilja att försöka stötta kommunens företagare på ett så bra sätt som möjligt i detta uppkomna läge. Med det som utgångspunkt beslutade kommunfullmäktige i juni om en 50 % avgiftsbefrielse för verksamheter som under 2020 debiterats för inplanerad riskbaserad hälsoskyddstillsyn enligt miljöbalken.

I augusti anordnade förvaltningens naturvårdsteam en LONA-dag (lokala naturvårdens dag) med syfte att belysa värdet av lokal och tätortsnära naturvård, både för den enskilda invånaren och för samhället i stort. Det välbesökta eventet, som hölls på Rydals herrgård i trädgården, gav kommuninvånarna en chans till inblick i arbetet som pågår och inspiration att själva engagera sig i dessa frågor.

2 Verksamhet

2.1 Uppföljning av grunduppdrag

Huvudverksamhet / Uppdraget uppfyllt	Helt	I hög grad	Delvis	I låg grad	Inte alls
Livsmedelstillsyn		X			
Miljötillsyn			X		
Hälsoskyddstillsyn och enskilda avlopp		X			
Naturvård	X				

Utifrån beslutad nämndplan och budget fastställer nämnden årligen en tillsynsplan och kontrollplan som visar på förvaltningens strategier och innehåller de aktiviteter och åtgärder som skall utföras under kommande år. Bedömningen av huruvida nämnden har uppfyllt sina grunduppdrag baseras på hur väl verksamheten verkställer dessa planer. Verkställs planerna fullt ut så har nämndens grunduppdrag uppfyllts helt. Till stöd för bedömningen har ett antal följetal tagits fram. Dessa redovisas per verksamhet i avsnitt 2.1.2. Nedan följer först en beskrivning av de faktorer som under året har påverkat utfallet inom flertalet av verksamhetsområdena.

2.1.1 Gemensamma påverkansfaktorer

Gemensamt för samtliga verksamhetsområden, med undantag av naturvård, är att verkställandet av årets plan påverkats av följande faktorer:

- Covid-19
- Vakanser
- Införande av nytt verksamhetssystem

Covid-19

Miljönämndens verksamhet har på flera sätt påverkats av Pandemi Covid-19. Bland annat genom att nämnden fått nya arbetsuppgifter. Miljönämnden fick under våren på uppdrag av Smittskydd Västra Götaland i uppgift att utföra en begränsad tillsyn (i samband med klagomål) utifrån Folkhälsomyndighetens föreskrifter och allmänna råd 2020:9 som avser att förhindra smitta av covid-19 på restauranger och caféer m.m. Smittskydd Västra Götaland påtalade även behov av prioriterad tillsyn vid särskilda boenden kopplat till de allmänna råden 2020:9. Det innebär att nämnden som tillsynsmyndighet fick i uppgift att kontakta särskilda boenden, t.ex. äldreboenden, som också har restaurangverksamhet (matsalar etc.) och informera om de allmänna råden samt genomföra tillsyn.

De allmänna råden 2020:9 upphävdes den 1 juli 2020 då en ny tillfällig lag gällande smittskyddsåtgärder på serveringsställen trädde i kraft. Lagen innebär att tillsynsansvar på serveringsställen och ansvaret för att förelägga om åtgärder och utfärda förbud flyttas över till kommunerna. Syftet är att det ska bli tydligare för restauranger och gäster att det är en och samma myndighet som både kontrollerar trängsel och utfärdar sanktioner. I Marks kommun är miljönämnden tillsynsansvarig. Arbetet med dessa nya uppgifter påverkar verkställandet av årets plan då det tar tid från den redan inplanerade tillsynen. Även budgetföljsamheten påverkas då miljönämnden inte kan ta ut några avgifter för de nya uppgifterna. Därmed har den skattefinansierade tillsynen ökat på bekostnad av den inplanerade avgiftsfinansierade tillsynen.

Covid-19 situationen har även påverkat miljönämndens verksamhet genom att ett flertal verksamheter i kommunen har framfört önskemål om att senarelägga tillsynsbesök utifrån smittorisken eller utifrån att de är hårt personellt och/eller ekonomiskt pressade av det rådande läget. Utifrån respekt för läget tillgodoser nämnden i allra möjligaste mån dessa önskemål, samtidigt som centrala verksamhetsrekommendationer följs. I de fall där det är möjligt ersätts tillsynsbesök med "skrivbordstillsyn". Övriga besök (som inte är av akut karaktär) senareläggs tills dess att situationen förbättrats. Detta får till följd att planeringen läggs om och att det, fram tills ett förbättrat läge, utförs en högre andel skattefinansierad tillsyn, t.ex. inventering av vattenskyddsområden samt ovan nämnda tillkommande arbetsinsatser.

Vakanser

Nämnden har återigen haft ett högt antal vakanser. Med fyra avgångar och en föräldraledighet har det uppstått vakanser inom nästan samtliga verksamhetsområden. Varje avgång innebär en minskning av den tillgängliga tillsynstiden med en negativ inverkan på budgetföljsamheten och på uppfyllelsen av miljönämndens grunduppdrag till följd. Att inverkan på budget blir så kännbar beror på att en stor del av miljönämndens verksamhet är avgiftsfinansierad, och vid en vakans är det inte enbart den avgiftsbaserade tillsynen som den avgående personen skulle utfört som går förlorad, utan även delar av den kvarstående personalens avgiftsbaserade tillsyn försvinner då de under en period får ta över den avgående personens del av den skattefinansierade tillsynen. Ytterligare avgiftsbaserad tillsyn försvinner dessutom då personalen behöver lägga tid på överlämning, rekrytering, inskolning, etc.

Införande av nytt verksamhetssystem

Trots att införandet av verksamhetssystemet varit en inplanerad förändring har det varit svårt att i förväg förutspå exakt påverkan på tillsynsplanen och budget. Lösningen har varit att behandla den under året konstaterade påverkan som en förklaringspost. Det kan nu konstateras att en hel del arbete, som väntat, har behövts läggas på inläring, registervård och felkorrigering. Dessa moment har emellertid varit än mer tidskrävande än i normalfallet på grund av att situationen med Covid-19 nödvändiggjort att implementering skett med leverantören på distans.

2.1.2 Bedömning per verksamhetsområde

Livsmedelstillsyn

Uppdraget inom livsmedelskontroll prognostiseras kunna uppnås i hög grad tack vare en för året förstärkt bemanning. Registreringar, förfrågningar, RASFF meddelanden samt klagomålsärenden förväntas kunna hanteras inom utsatt tid. Dock har de ovan beskrivna påverkansfaktorerna medfört att en justering av verksamhetsplanen behövt göras där 20 % vardera av kontrolltiden på livsmedelsverksamheterna och dricksvattenanläggningarna senareläggs inom treårsintervallet.

Följetal med nivå för uppfyllnad (godkänd nivå är krav för att uppfylla grunduppdraget helt)

Följetal	Godkänd nivå	Prognos 2020
Andel livsmedelsverksamheter som kontrollerats i enlighet med beslutad kontrolltid	>=95%	80%
Andel dricksvattenanläggningar som kontrollerats i enlighet med beslutad kontrolltid	>=95%	80%

Miljötillsyn

Uppdraget inom miljöskydd prognostiseras på grund av ovannämnda faktorer kunna uppnås delvis. Två av de ovan berörda vakanserna, med medföljande glapp på 4 månader, har uppstått inom miljöskyddsteamet som därmed påverkats i särskilt hög grad av underbemanning samt bortfall av tillsynstid som istället behövt läggas på rekrytering och introduktion.

Trots detta förväntas den inplanerade tillsynen av objekt med årlig avgift kunna fullföljas med för pandemin anpassade rutiner/tillsynsmetodik. Granskning och registrering av inkomna kontrollrapporter sker enligt rutin och provningsärenden, incidenter samt remisser hanteras inom utsatt tid. Även det inplanerade arbetet med förorenade områden, inventering inom vattenskyddsområden och sammanställning av bäckinventering förväntas löpa på enligt plan. Det som inte kommer kunna utföras fullt ut är den inplanerade timdebiterade tillsynen.

Följetal med nivå för uppfyllnad (godkänd nivå är krav för att uppfylla grunduppdraget helt)

Följetal	Godkänd nivå	Prognos 2020
Andel miljöskyddsobjekt som inspekterats enligt årlig riskbaserad plan	>=95%	62%

Hälsoskyddstillsyn och enskilda avlopp

Uppdraget inom hälsoskyddsområdet prognostiseras kunna uppnås i hög grad. Den inplanerade tillsynen av objekt med årlig avgift kommer troligtvis kunna fullföljas med för pandemin anpassade rutiner/tillsynsmetodik. Prövningsärenden, klagomål samt remisser hanteras inom utsatt tid och det inplanerade arbetet med kontroll av radonmätning i flerbostadshus löper på enligt plan. Det som inte kommer vara möjligt att utföra fullt ut, på grund av den rådande situationen, är den inplanerade timdebiterade tillsynen.

Även inom områdena enskilda avlopp bedöms uppdraget kunna uppnås i hög grad. Samtliga årsdebiterade U-avlopp förväntas hinnas med och tillståndsansökningar, förhandsbesked, remisser, klagomål och överklaganden bedöms kunna hanteras inom utsatt tid. Även uppföljningar av förbud som trätt ikraft och tillstånd som gått ut samt handläggning av miljöstraffavgifter utförs enligt plan. Dock har ovannämnda påverkansfaktorer medfört att delar av den inplanerade avloppstillsynen fått nedprioriteras.

Följetal med nivå för uppfyllnad (godkänd nivå är krav för att uppfylla grunduppdraget helt)

Följetal	Godkänd nivå	Prognos 2020
Andel hälsoskyddsobjekt som inspekterats enligt årlig riskbaserad plan	>=95%	75%
Andel enskilda avlopp som inspekterats enligt riskbaserad plan.	>=95%	75%

Naturvård

Uppdraget inom naturvård förväntas uppnås helt. Samtliga remisser, förhandsbesked och strandskyddsärenden hanteras inom angivna tidsramar. Kommunens kalkning av sjöar och våtmarker och tillsynen över kommunens naturreservat genomförs som planerat.

Arbetet med att bevara den biologiska mångfalden i kommunen, vilket till övervägande del bedrivs i form av LONA-projekt, löper på enligt plan med särskilt fokus på de prioriterade fokusområdena som pekats ut i kommunens naturvårdsprogram. Prognosen för följetalet nedan är satt till 95% då delar av projektet gällande kartläggning av invasiva arter har fått senareläggas.

Följetal med nivå för uppfyllnad (godkänd nivå är krav för att uppfylla grunduppdraget helt)

Följetal	Godkänd nivå	Prognos 2020
Andel insatser för att skydda den biologiska mångfalden som utförts i enlighet med tillsynsplan*	>=95%	95%

* I planen för 2020 ingår kartläggning av invasiva arter, framtagandet av en trädpolicy och en förstudie till bro över Storåns mynning, inventeringen av ängssvampar, vildbin och ängsfjärilar, ett pollineringsprojekt, ett projekt för skyddsvärda träd samt ett projekt gällande våtmarker och större vattensalamander

3 Måluppföljning

Kommunens verksamhet ska planeras med vision och mål för Marks kommun som utgångspunkt. I detta avsnitt följs mål och indikatorer upp.

Symbolförklaring	
	Mål för indikator: uppnått
	Mål för indikator: delvis uppnått
	Mål för indikator: inte uppnått
	Kan inte bedömas

3.1 Strategiska områden/Förutsättningar/Utgångspunkter: I Mark ska vi vara en kreativ kommun för att alla ska trivas med att bo och leva

Kommungemensamma mål: En god kommunal service

Nämndens mål: Kunden ska mötas av en effektiv verksamhet, rättssäker handläggning och ett gott bemötande.

Nämndens bedömning är att målet kommer uppnås i hög grad under året.

Miljönämnden lägger stor vikt vid att förse kommunens medborgare och verksamhetsutövare med en effektiv och rättssäker handläggning och ett gott bemötande. Vad gäller **effektiviteten** arbetar förvaltningen kontinuerligt med att ta fram och se över rutiner för effektiv ärendehantering. Under våren har ett nytt verksamhetssystem införts vilket lagt grunden till en helt digitaliserad ärendehantering som när allt är på plats kommer resultera i tidsbesparingar för både förvaltning och medborgare. Ser man på indikatorn nedan gällande effektivitet så ligger miljönämnden i dagsläget på 75% vilket är i nivå med uppsatt mål för året. Snittet i Västra Götalands län ligger på 73%. Indikatorn är hämtad från SKR:s insiktundersökning och mäter verksamhetsutövarnas nöjdhet med tiden för, samt rutinerna kring, handläggningen av miljönämndens ärenden.

Vad gäller **rättssäkerheten** utbildas enhetens handläggare löpande kring ny relevant lagstiftning, och riktlinjer, rutiner och mallar är framtagna för att säkerställa att beslut handläggs och kommuniceras korrekt. Som del i internkontrollen utför miljönämnden en regelbunden stickprovskontroll av fattade delegationsbeslut. Besluten granskas utifrån att de är tydliga och korrekta, har en förståelig motivering, samt har referens till och stöd i aktuellt lagrum. Mätningen av kundernas upplevelse av rättssäkerheten görs även den med SKR:s löpande insiktsundersökning. Som framgår i tabellen nedan pekar resultatet i dagsläget på att årets uppsatta mål kommer att överträffas. Utfallet för miljönämnden är i dagsläget 79% och snittet i Västra Götalands län är 73%. Ett annat mått på riktigheten i miljönämndens beslutsfattande som undersökts kvartalsvis är andel överklagade beslut som står fast vid en överprövning. Hittills i år har endast 1% av samtliga beslut överklagats och av dessa förväntas 95% stå fast vid en överprövning.

Gällande **bemötande** är det obligatoriskt för samtliga nyanställda att medverka i utbildning i kommunikation och bemötande. En väl utvecklad kommunikation och samverkan med individ och samhälle är ett viktigt fokusområde för förvaltningen där bland annat ökad tillgänglighet prioriteras. Miljönämnden har även som målsättning att årligen utföra informationsinsatser i syfte att öka allmänhetens förståelse kring myndighetsutövningen och handläggningsprocessen. I resultatet av insiktsundersökningens mätning av kundernas upplevelse av bemötande och tillgänglighet bekräftas behovet av att lägga fokus på ökad tillgänglighet. Miljönämnden ligger i dagsläget över utsatt mål gällande bemötande med ett utfall på 80%, men under målet gällande tillgänglighet med ett utfall på 65%. Snittet i Västra Götalands län ligger på 78% respektive 73%.

Indikatorer	Utfall 2018	Utfall 2019	Prognos 2020	Mål 2020	
Andel kunder som är nöjda med effektiviteten			75%	≥75%	
Andel kunder som är nöjda med rättssäkerheten			79%	≥75%	
Andel kunder som är nöjda med bemötandet			80%	≥75%	
Andel kunder som är nöjda med tillgängligheten			65%	≥ 75%	

Fotnot: Utfall från tidigare år finns inte då detta är nya indikatorer

Kommungemensamma mål: Goda boendemiljöer

Nämndens mål: Radonhalten i alla flerbostadshus i Marks kommun är lägre än 200 Bq/m³ luft senast 2020.

Indikatorer	Utfall 2018	Utfall 2019	Prognos 2020	Mål 2020	
Andel flerbostadshus som kontrollerats med avseende på radonhalt	68%	82%	100%	=100%	

3.2 Strategiska områden/Förutsättningar/Utgångspunkter: Hållbar personalförsörjning

Kommungemensamma mål: Friska medarbetare

Nämndens mål: Sjukfrånvaron ska understiga 5%

Indikatorer	Utfall 2018	Utfall 2019	Prognos 2020	Mål 2020	
Registrerad sjukfrånvaro	4,3%	3,9%	3,8%	<5%	

Nämndens mål: Personalomsättningen ska understiga 10 %

Indikatorer	Utfall 2018	Utfall 2019	Prognos 2020	Mål 2020	
Andel avgångar / tillsvidareanställda	18%	0	20%	<10%	

3.3 Strategiska områden/Förutsättningar/Utgångspunkter: Ekologisk hållbarhet

Nämndens mål: Samtliga enskilda avloppsanläggningar i Marks kommun har en reningsfunktion som säkerställer att näringsämnen och bakterier reduceras till accepterade nivåer till år 2025.

Indikatorer	Utfall 2018	Utfall 2019	Prognos 2020	Mål 2020	
Andel inventerade enskilda avloppsanläggningar av det totala antalet avloppsanläggningar i Marks kommun (5400 st).	52%	62%	70%	≥70%	

Nämndens mål: Den biologiska mångfalden ska skyddas.

Indikatorer	Utfall 2018	Utfall 2019	Prognos 2020	Mål 2020	
Genomförda insatser för att skydda den biologiska mångfalden*	Genomfört	Genomfört	Genomfört	Genomfört	

* I planen för 2020 ingår kartläggning av invasiva arter, framtagandet av en trädpolicy och en förstudie till bro över Storåns mynning, inventeringen av ängssvampar, vildbin och ängsfjärilar, ett pollineringsprojekt, ett projekt för skyddsvärda träd samt ett projekt gällande våtmarker och större vattensalamander

4 Uppföljning av internkontroll

4.1 Årets internkontrollarbete

Nämnder och styrelser har ansvar för att den interna kontrollen inom sitt verksamhetsområde är tillräcklig och ska rapportera om sitt arbete med intern kontroll.

Internkontroll pågår löpande under verksamhetsåret men redovisas i årsrapporten.

Avstämning sker löpande med ekonom för att i tid uppmärksamma betydande avvikelser i utfallet jämfört med budget, för att snabbt kunna signalera till nämnd och/eller agera.

Vissa nyckeltal följs upp kontinuerligt för att se hur verksamheten utvecklas.

Personalsystem uppmärksammar automatiskt till närmaste chef om en medarbetare har upprepande sjukfrånvaro, som kan visa första tecken på för hög arbetsbelastning mm.

5 Personal

5.1 *Analys av personalförhållanden*

I januari i år välkomnade miljönämnden en ny förvaltningschef vilket möjliggjort ett förnyat fokus på det förvaltningsgemensamma utvecklingsarbetet. Som del i detta ingår det påbörjade arbetet med att skapa en attraktiv arbetsplats med ett väl utvecklat medarbetarskap, vilket bland annat syftar till att minska personalomsättningen och dess effekter. Arbetet är av stor vikt för miljönämnden vars verksamhet påverkas i hög grad vid personalomsättning.

Nämnden har i år återigen haft ett högt antal vakanser (det relativt låga utfallet i personalomsättningsstatistiken i avsnitt 7.2 beror på att det i år är antalet anställningar av tillsvidarepersonal som mätts). Med fyra avgångar och en föräldraledighet har det uppstått vakanser inom nästan samtliga verksamhetsområden. Varje avgång innebär ett rejält effektivitetstapp med en negativ inverkan på budgetföljsamheten och på uppfyllelsen av miljönämndens grunduppdrag till följd.

Parallellt med arbetet för att minska personalomsättningen satsas det på att utveckla rutinerna för avgångar, rekrytering och introduktion. Detta eftersom viss personalomsättning är oundviklig, och till och med sund, och när det inträffar behöver det kunna hanteras med minsta möjliga påverkan på verksamheten.

Vad gäller övriga personalförhållanden ser läget stabilt ut. Sjukfrånvaron är fortsatt låg och långtidssjukfrånvaron har sjunkit rejält (se utfall i avsnitt 7.2).

6 Ekonomi

Avsnittet ekonomi innehåller ekonomisk uppföljning av den del av året som gått samt en prognos för hela 2020. Resultaten som presenteras i rapporten är preliminära och det är först när kommunfullmäktige har godkänt rapporten som den skall ses som fastställd.

6.1 Driftredovisning

	Utfall 2019	Utfall 19-08-31	Utfall 20-08-31	Prognos	Budget	Avvikelse
Total						
Intäkter	-11 256	-6 535	-5 511	-11 190	-13 792	-2 602
Personalkostnader	13 630	8 863	9 644	15 012	15 600	588
Övriga kostnader	5 628	3 464	2 207	5 927	6 592	665
Nettokostnader	8 003	5 791	6 340	9 749	8 400	-1 349
Nämnd / ledning / administration						
Intäkter	-312	0	-118	-118	0	118
Personalkostnader	2 976	1 949	2 421	3 769	3 844	75
Övriga kostnader	1 378	666	727	1 294	1 539	245
Nettokostnader	4 041	2 615	3 030	4 945	5 383	438
Hälsoskydd						
Intäkter	-1 261	-753	-676	-969	-1 146	-177
Personalkostnader	1 478	1 054	785	1 184	1 197	13
Övriga kostnader	176	100	65	119	139	20
Nettokostnader	392	402	174	334	190	-144
Enskilda avlopp						
Intäkter	-3 247	-1 698	-2 235	-3 413	-4 376	-963
Personalkostnader	3 212	2 029	2 090	3 147	3 275	128
Övriga kostnader	371	248	198	335	335	0
Nettokostnader	336	579	53	69	-766	-835
Livsmedel						
Intäkter	-1 724	-1 196	-1 361	-1 646	-1 636	10
Personalkostnader	1 486	895	1 356	2 142	2 012	-130
Övriga kostnader	274	203	135	224	224	0
Nettokostnader	36	-98	131	720	600	-120
Miljöskydd						
Intäkter	-1 698	-874	-933	-1 386	-2 986	-1 600
Personalkostnader	2 909	1 896	1 915	3 138	3 594	456
Övriga kostnader	289	188	171	315	615	300
Nettokostnader	1 500	1 210	1 152	2 067	1 223	-844
Naturvård						
Intäkter	-3 013	-2 015	-189	-3 658	-3 648	10
Personalkostnader	1 570	1 040	1 077	1 632	1 678	46
Övriga kostnader	3 141	2 058	912	3 640	3 740	100
Nettokostnader	1 697	1 083	1 800	1 614	1 770	156

Analys av driftredovisning

Miljönämndens utfall per 2020-08-31 visar ett utfall på 6,3 mnkr vilket är 75,5 procent av nämndens budgetram på 8,4 mnkr. Nämnden prognostiserar ett underskott för helåret om 1,3 mnkr.

Underskottet, som till övervägande del består av minskade intäkter, härleds delvis till covid-19 och den rådande pandemin där nya och förändrade arbetsuppgifter minskar tillgänglig tid för avgiftsfinansierad tillsyn (se mer under avsnitt 2.1.1). Förväntat bortfall av intäkter från den avgiftsfinansierade tillsynen kopplat till pandemin beräknas till 0,6 mnkr. Intäktsbortfallet finns framförallt inom verksamheterna för hälsoskydd och miljöskydd.

Implementering av nytt verksamhetssystem för förvaltningen har också påverkat budgetföljsamheten. Minskad tillgänglig tid för handläggning och tillsyn innebär lägre förväntade intäkter inom framförallt verksamheterna för hälsoskydd, enskilda avlopp och miljöskydd. Förväntat bortfall av intäkter kopplat till implementering av nytt verksamhetssystem uppskattas till 0,6 mnkr.

Budgetunderskottet beror även på ett intäktsbortfall orsakat av vakanser inom flertalet av nämndens verksamhetsområden. Att inverkan på budget blir så kännbar beror på att en stor del av miljönämndens verksamhet är avgiftsfinansierad, och vid en vakans är det inte enbart den avgiftsbaserade tillsynen som den avgående personen skulle utfört som går förlorad, utan även delar av den kvarstående personalens avgiftsbaserade tillsyn försvinner då de under en period får ta över den avgående personens del av den skattefinansierade tillsynen. Ytterligare avgiftsbaserad tillsyn försvinner dessutom då personalen behöver lägga tid på överlämning, rekrytering, inskolning, etc. Förväntat bortfall av intäkter från den avgiftsfinansierade tillsynen kopplat till vakanser beräknas till 0,9 mnkr. Intäktsbortfallet finns framförallt inom verksamheterna för miljöskydd och enskilda avlopp.

Nämnd / ledning / administration

Miljönämnden har för 2020 tilldelats utökad budgetram om 0,4 mnkr avseende kostnader för utbildning och projektledning tillhörande nytt verksamhetssystem. Inför implementering av systemet gjordes bedömningen att projektledning bäst genomförs med befintlig personal. Detta har lett till minskade kostnader inom verksamhetsområdet, vilket dock delvis utjämnats av det faktum att nämnden under året haft kostnader för två verksamhetssystem.

Totalt prognostiseras ett överskott på 0,4 mnkr för verksamhetsområdet, vilket utöver de minskade kostnaderna även kan härledas till prognostiserade statsbidrag för sjuklönekostnader kopplade till covid-19 pandemin.

Hälsoskydd

Verksamheten prognostiserar ett underskott om 0,1 mnkr. Underskottet härleds till lägre prognostiserade intäkter då den avgiftsbaserade tillsynen inte kunnat genomföras enligt plan på grund av ovannämnda faktorer (covid-19 pandemin samt implementering av nytt verksamhetssystem).

Enskilda avlopp

Intäkter avseende tillsyn och förbud prognostiseras i lägre utsträckning än planerat på grund av ovannämnda faktorer (implementering av nytt verksamhetssystem samt vakans). Totalt prognostiserar verksamheten med 1,0 mnkr mindre intäkter än budgeterat. Helårsprognosen är ett underskott om 0,8 mnkr.

Livsmedel

Nettokostnaderna för livsmedelsverksamheten prognostiseras till ett underskott om 0,1 mnkr. Under 2020 har verksamhetsområdet en budgeterad förstärkning för del av året för att klara övergången till Livsmedelsverkets nya modell för riskklassning av livsmedelsanläggningar. Denna förstärkning har förlängts till hela året för att kunna motverka påverkan på årets plan orsakad av ovannämnda faktorer (covid-19 pandemin, implementering av nytt verksamhetssystem, samt vakans).

Miljöskydd

På grund av ovannämnda faktorer (covid-19 pandemin, implementering av nytt verksamhetssystem, samt vakans) förväntas årets planerade avgiftsfinansierade miljöskyddstillsyn kunna genomföras till ca 60 procent. Detta prognostiseras leda till ett intäktsbortfall på 1,2 mnkr för verksamhetsområdet. Resterande intäktsbortfall kan framförallt härledas till ett mindre antal prövningsärenden än uppskattat. Verksamhetens helårsprognos resulterar i ett nettounderskott om 0,8 mnkr.

Naturvård

Verksamhetens utfall per augusti ligger väl i jämförelse med årets budget och verksamheten prognostiserar ett överskott om 0,2 mnkr.

Specifikation av statsbidrag

Statsbidrag

Statsbidrag (tkr)	Utfall 2019	Utfall 31/8 2020	Prognos 2020	Budget 2020
Kalkningsbidrag	2 492	0	3 205	3 205
Bidrag för lokala naturvårdssatsningar	279	54	200	100
Statsbidrag från arbetsförmedlingen	305	96	125	180
Ersättning sjuklönekostnader pga Covid-19	0	118	118	0
Statsbidrag för tillsyn av tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen	0	0	110	0
Summa	3 076	268	3 758	3 485

Kommentar statsbidrag

Kalkningsbidrag erhålls årligen från Länsstyrelsen, Västra Götalands län.

Bidrag för lokala naturvårdssatsningar erhålls från Länsstyrelsen, Västra Götalands län. Bidraget från Länsstyrelsen finansierar 50 procent av projektens kostnader och kommunen väntas medfinansiera övriga 50 procent.

Enligt beslut från Regeringen om att ersätta arbetsgivare för sjuklönekostnader i april-juli så räknar nämnden med en total ersättning om 118 tkr. Bidraget redovisas under nämnd / ledning / administration.

Enligt beslut från Regeringen om att ersätta kommuner med anledning av lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen som trädde i kraft 2020-07-01. Bidraget redovisas under verksamheten för hälsoskydd.

6.2 Investeringsredovisning

Investeringsredovisning

Investeringsprojekt	Budget 2020	Utfall 31/8 2020	Prognos 2020	Budgetavvikelse 2020
Verksamhetssystem	600	225	582	18
Summa	600	225	582	18

7 BILAGOR

7.1 Följetal verksamhet

Följetal är mått som speglar verksamhetens omfattning och utveckling.

Miljönämndens verksamhetsmått

Följetal	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Prognos 2020
Andel hälsoskyddsobjekt som inspekterats enligt riskbaserad plan	64%	63%	100%	75%
Andel enskilda avlopp som inspekterats enligt riskbaserad plan.	50%	50%	100%	75%
Andel miljöskyddsobjekt som inspekterats enligt årlig riskbaserad plan.	85%	80%	100%	62%
Andel överklagade beslut	1%	1%	1%	1%
Andel skyddad areal jämfört med kommunens totala yta	0,468%	0,67%	0,68%	0,68%
Andel tillgängligt vatten med god status utifrån den totala mängden	18%	18%	18%	18%
Andel livsmedelsverksamheter som kontrollerats i enlighet med beslutad kontrolltid	85%	85%	85%	80%
Andel dricksvattenanläggningar som kontrollerats i enlighet med beslutad kontrolltid	100%	100%	100%	80%
Andel uppfyllda pH-mål utifrån kommunens kalkningsplaner	100%	100%	100%	100%
Andel beslut som står fast vid en överprövning		95%	95%	95%
Andel insatser för att skydda den biologiska mångfalden som utförts i enlighet med tillsynsplan		100%	100%	95%

7.2 Följetal personal

Personal - Antal anställda

Följetal	Utfall delår 2017	Utfall delår 2018	Utfall delår 2019	Utfall delår 2020
Antal tillsvidareanställda	21	22	25	25
Antal tidsbegränsade anställda	3	1	2	0
Genomsnittlig sysselsättningsgrad för tillsvidareanställda (%)	100	100	97,9	100

Personal - Sjukfrånvaro

Följetal	Utfall delår 2017	Utfall delår 2018	Utfall delår 2019	Utfall delår 2020
Sjukfrånvaro alla anställda (%)	9,4	4,8	3,9	3,8
Andel långtidssjukfrånvaro i procent av den totala sjukfrånvaron (%)	56,3	30,6	18,5	3

Följetal	Utfall delår 2017	Utfall delår 2018	Utfall delår 2019	Utfall delår 2020
Frisktal (max fem sjukdagar per individ och år) (%)	62	47	50	50

Personal - Personalrärlighet

Följetal	Utfall delår 2017	Utfall delår 2018	Utfall delår 2019	Utfall delår 2020
Personalomsättning (%)*	45	14	17	8

*Utfallet 2020 visar antalet anställningar av tillsvidarepersonal under perioden juli 2019 – juni 2020.

Personal - Timtid, mer- och fyllnadstid samt övertid

Följetal	Utfall delår 2017	Utfall delår 2018	Utfall delår 2019	Utfall delår 2020
Timtid i timmar	0	0	0	0
Fyllnadstid i timmar	0	2	0	0
Övertid i timmar	14	75	45	27